

Opština Kačanik

KPMG Albania Sh.p.k. – Kosovo Branch
14, Sulejman Vokshi Street
Pristina
Kosovo

Telephone +381 38 246 771
Telefax +381 38 246 772
Email al-kosovo@kpmg.com
Internet www.kpmg.al

Ovaj prevod služi samo u cilju informisanja. Varijanta na engleskom jeziku je original i ima prednost

Izveštaj nezavisnih revizora

Za skupštinu opštine
Opština Kačanik, Kosovo

Priština, 10 Jun 2010

Angažovali smo se u reviziji finansijskih pregleda koji su u prilogu opštine Kačanik ("Opština") koje obuhvaćaju pregled primanja i isplata u gotovom novcu za završenu godinu 31 Decembar 2009 godine, upoređenje budžeta sa aktuelnim iznosima kao i sažetak važnih politika računovodstva i ujedno i ostala objašnjenja. Finansijskim pregledima Opštine sa danom i završenom godinom 31 Decembar 2008 je obavljena revizija od drugog revizora, čiji izveštaj nosi datum od 6 Novembar 2009 godine i izražava odbijanje za iznošenje mišljenja kao posledica nedostatka potpune finansijske informacije u finansijskim pregledima i njihove regulativne usklađenosti, nedostatak pogodnih i vernih procedura kontrole, nedostataka tačnosti uknjiženja u vezi sa fiksim aktivnostima, kao i ne usklađenosti sa zakonima i pravilnicima.

Odgovornost menadžmenta o finansijskim pregledima

Menadžment je odgovoran za pripremu i iskreno predstavljanje ovih finansijskih pregleda u skladu sa međunarodnim standardima računovodstva o javnom sektoru ("MSRJS") *zasnivajući se na gotovinu, Finansijski izveštaj na osnovu računovodstva o gotovom novcu i Administrativno uputstvo br. 20/2009, o godišnjem izveštaju budžetskih organizacija*. Ova odgovornost obuhvata: izradu, sprovođenje i održavanje unutrašnje kontrole pogodne za iskreno predstavljanje finansijskih pregleda bez materijalnih grešaka stvorene namerno za obmanjivanje ili grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da predstavimo naše mišljenje o tim finansijskim pregledima na osnovu naše revizije. Zbog pitanja tretiranih u stavu Osnove za Odbijanje i za Iznošenje Mišljenja mi nismo bili u stanju da obezbedimo pogodnu i dovoljnu evidenciju revizije da bi oslonili mišljenje o reviziji.

Osnova za odbijanje ili iznošenje mišljenja

- 1 Opština mora da vodi spiskove plaćanja od trećih stranaka. Zbog prirode uknjiženja koja se vodi u računovodstvu i u operativnim sistemima u vezi sa plaćanjima trećih stranaka, kao i u nedostatku alternativnih kontrola sprovedenih od menadžmenta, nismo bili u stanju da obavljamo testove dovoljnih i pogodnih za proveru tačnosti plaćanja od treće stranke poznata za završenu godinu 31 Decembar 2009.

2 Podatak 27 finansijskih pregleda govori o imovini, objektima i opremi u vlasništvu opštine. Isto tako postoji broj nedostataka i dvoumljenosti koje utiču u finansijskom izveštavanju o imovini objektima i opremi opštine kao što sledi:

- Opština nije predstavila imovine, objekata i opreme od Obrazovanje Programa.
- Opština nije vodila sveobuhvatni spisak imovine, objekata i opreme u svom vlasništvu.
- Opština ne raspolaže sa sveobuhvatnim spiskom svoje nepokretne imovine uključujući i dokumentaciju nad njihovom svojinom i informaciju o statusu uknjiženja u ime opštine u katastru ili sudu.
- Zbog nedostatka dodatne dokumentacije za merenje najvećeg dela nepokretne imovine i opreme, opština je zahtevala merenje istih u vrednosti tržišta bazirajući se na obavljenom ocenjivanju od komisije formirane unutar opštine. Registrovanje imovine od strane Opštine nije još savršeno.

Kao posledica prirode popisa i ostalih gore objašnjenih nedostataka mi nismo bili u stanju da odredimo kakva uređenja bi bila potrebna za finansijsku informaciju koja je predstavljena u opštinskim finansijskim pregledima.

3 Upoređujuće informacije za završene finansijskih god 31 Decembar 2008 i 31 Decembar 2007 nisu pune i tačne. Nisu predstavljani ili nedostaju sledeći finansijski pregledi:

- Član 9 *Pregled prijema plaćanja gotovinom*, upoređujući iznosi za 2007 nisu u skladu sa beleškom 3, 6 i 9.
- Upoređujuće informacije predstavljene u beleškom 28 za 2007 godinu nisu u skladu sa Član 9 *Pregled prijema plaćanja gotovinom* i Član 10 *Izveštaj izvršenja budžeta*.
- Upoređujuće informacije na beleške 12 i 13 za 2008 i 2007 godinu nisu pune i tačne.
- Upoređujuće informacije, kjo je trebalo predstavljati na beleške 12.1 za 2008 i 2007 godinu nisu popunjene.

Iako finansijski pregledi za završenu godinu 31 Decembar 2008 su dobili protiv mišljenje, upoređujuća informacija gore navedena može biti sa materijalnom greškom.

Odbijanje davanja mišljenja

Zbog važnosti tretmana pitanja iz stavovima u Osnove za Odbijanje Davanja Mišljenja, mi ne izražavamo neko mišljenje u vezi sa ovim finansijskim pregledima.

Preispitivanje usklađenosti

Osim revizije finansijskih pregleda planirano je i izvršeno preispitivanje usklađenosti kako bi izneli zaključak sa ograničenom sigurnošću ako u svim materijalnim aspektima, aktivnostima i finansijskim transakcijama i reflektovanim informacijama u finansijskim pregledima su u skladu sa autoritetima koji upravljaju njima. Priroda, vreme i rad o usklađenosti su bila ograničena u upoređenju sa planiranim za iznošenje mišljenja uz opravdanu sigurnost o finansijskim pregledima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo zaključak na osnovu našeg preispitivanja. Mi smo radili u skladu sa ISSAI 4200 i uputstvima o reviziji i usklađenosti sa revizijom finansijskih pregleda. Ova načela zahtevaju da primenimo etičke zahteve i da planiramo i izvršimo preispitivanje kako bi postigli ograničenu sigurnost da li finansijske aktivnosti, transakcije i informacije reflektuju na finansijskim pregledima skladnost sa svim materijalnim aspektima sa autoritetima koji upravljaju njima.

Preispitivanje je ograničeno uglavnom u analitičkim procedurama i intervjuima i zato daje manje sigurnosti od revizije. Nismo izvršili reviziju i zato izražavamo naš zaključak u obliku ograničene sigurnosti koja je konsistentna sa ograničenim radom kojeg smo obavili zbog preispitivanja usklađenosti.

Verujemo da evidencija koju smo dobili je pogodna i dovoljna za osnovu naših zaključaka.

Zaključak o usklađenosti

Na osnovu našeg opisanog rada u ovom izveštaju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prezentovane u finansijskim pregledima koje smo videli u toku revizije, sa svih materijalnih aspekata su u skladu sa autoritetima koji upravljaju njima.

Ostala pitanja

Mi skrećemo pažnju, kao što sledi:

- 1 Glavni i poverljivi izvor informacija za izradu finansijskih pregleda je Free Balance. Bilo kako bilo, pošto Free Balance se ne koristi za registrovanje isplata od trećih stranaka, nepokretnu imovinu i ostalu opremu, kao i neplaćene fakture, ne može se koristiti za prikaz potpunih finansijskih pregleda.
- 2 Iako Predsednik Opštine i Glavni Financijski Funkcioner je potpisao izjavu o prezentovanju finansijskih pregleda Opština nije bila u stanju da izradi finalni nacrt finansijskih pregleda na srpskom jeziku do kraja naše revizije.

- 3 Opština nije sprovodila sveobuhvatni automatski sistem fakturisanja i ne vodi spiskove ili posebne račune za sve svoje dužnike u vezi sa obavezama za razne takse. Samo inkasiranja gotovine se uknjižavaju. Iako plaćeni računi se ne zahtevaju da se prelistavaju u finansijskim pregledima, nedostatak tačnosti i njihove potpunosti uticaće na prihodima opštine i na sposobnost izrade verodostojnog i tačnog budžeta i uticaće na tačno izveštavanje o inkasiranju, kao i na monitorisanju inkasiranja vlastitih prihoda na vremenskoj osnovi.
- 4 Opština nije vodila registre uplata od trećih stranaka. Raspoloživa evidencija i sprovedena kontrola od menadžmenta da bi obezbedili da uplate od trećih stranaka predstavljaju i menadžiranju u skladu sa dotičnim zakonodavstvom i da se upotrebljavaju za namenjeni cilj od zakonodavstva, bila su ograničena.
- 5 Identifikovali smo određene neusklađenosti sa Zakonom br. 2003/17 "Zakon o javnim nabavkama na Kosovu (izmenjen i dopunjen)". Ove neusklađenosti se povezuju sa zahtevanim procedurama koje nisu obavljene i argumentovane od opštine.
- 6 Iako opština može biti obuhvaćena u neke male zakonske slučajeve i moguće je da će biti zahteva za plaćanje u gotovini i u bliskoj budućnosti, opština nije izvršila neki formalni proces koji može da obezbedi potpunu pogodnu i poverljivu informaciju o popisu provizija i kontigentnih obaveza.

KPMG Albania Shpk Kosovo Branch

KPMG Albania Sh.p.k. – Kosovo Branch
14, Sulejman Vokshi Street
Pristina
Kosovo

Podatak

- 1 Dalja objašnjenja o preporukama i odgovornostima menadžmenta u vezi ovih sugestija su sadržana u prilogu 1 ovog izveštaja.
- 2 Objašnjenje o raznim formama modificiranja mišljenja revizije je sadržano u prilogu 2 ovog izveštaja.

Prilog 1

1 Generalno

1.1 Revizija za 2009 godinu

KPMG Albania d.o.o. – Ogranak Kosovo (“KPMG”) ovlašćena je da izvrši reviziju finansijskih pregleda SO Kačanik (opština) pripremljenih na osnovu gotovine u skladu sa SNKSP Finansijsko izveštavanje o gotovom novcu, za završenu godinu 31.12.2009 .

Naš savet u ovom dokumentu ograničava se na specifikovanim zaključcima u nastavku i na osnovu tačnosti i potpunosti dole iznošenih činjenica, pretpostavki i prezentovanja. Ako neka od ovih činjenica, pretpostavki ili navedenih prezentacija nije potpuna ili tačna neophodno je da budemo odmah informisani, s obzirom da netačnost i nedostatak potpunosti mogu imati materijalni efekat u našim zaključcima. Za iznošenje našeg saveta baziramo se na relevantnim odredbama pozitivnog zakonodavstva Kosova, pravila, pravnih i administrativnih njihovih tumačenja. Ovi autoriteti podležu promenama, na retroaktivan način i/ili prospektima i ovakve promene mogu da imaju uticaj na vrednost naših zaključaka. Mi nećemo da učestamo naše predloge za promene ili kasnije modifikacije zakona i pravilnika, ili njihovih pravnih ili administrativnih interpretacija.

1.2 Posledice

Naš izveštaj je planiran da sadrži korisne preporuke koje mogu da pomažu poboljšanju politika računovodstva i sistema kontrole i računovodstva opštine, kao i izbegavanje slabosti koje mogu uzrokovati materijalne gubitke ili greške. Ovaj izveštaj je izrađen samo za informisanje i upotrebu od strane menadžmenta opštine, Kancelarije generalnog revizora, Ministarstva trgovine i industrije, Ministarstva finansija i ekonomije (MFE), Ministarstva lokalne samouprave (MLS) i Asambleja, i ne sme biti korišćen od bilo koje druge stranke koja nije specifikovana. Vaša je obaveza da preduzmete potrebne postupke za ispravak slabosti i ako vi ne uspete u tome, mi ne snosimo odgovornost za gubitke odnosno greške koje mogu se desiti kao rezultat greški.

1.3 Izuzeće posledica

Kao što smo se složili, vi isto tako ste prihvatili zbog važnosti u našem radu informacija i predstavljanja koja su nam data od opština njezini rukovodioci, radnici ili vaši agenti, osim slučajeva negližencije lošeg poverenja ili navedenih nesmotrenosti, nećete nas zvati odgovornima ili krcima zbog nekog gubitka ili ostalih posledica u slučaju da se važna informacija o našem radu je zadržana ili namerno sakrivena, ili je predstavljena lažno.

1.4 Struktura ovog izveštaja

Svaka kategorija praćenja je opisana na posebnoj stranici za svako praćenje struktura je sledeća: praćenje i aktuelni status ako je primenljiv, opasnost, preporuka i odgovornost menadžmenta.

2. Inicirana pitanja u toku aktuelne godine

2.1 Priprema finansijskih pregleda

2.1.1 Praćenje

Osnovna informacija na kojoj se zasniva opština za pripremu finansijskih pregleda je Free Balance. Iako opština uknjiži prihode i plaćanja na Access-u, tih uknjižene informacije ne upotrebljava se za pripremu svih podataka i za prelistavanje finansijskih pregleda.

Iako Predsednik opštine i Glavni Financijski Funkcioner je potpisao Izjavu o prezentovanju finansijskih pregleda, Opština nije pripremila nacrt finansijskih pregleda na engleskom i srpskom jeziku pre početka naše revizije. U toku perioda revizije potrošili smo prilično vremena i izvora za pomoć opštini za poboljšanje prezentacije finansijskih pregleda na engleskom jeziku.

Opština nije bila u stanju da preda finalni nacrt finansijskih pregleda na srpskom jeziku na kraju naše revizije.

Iako opština može da bude obuhvaćena u sitnim sudskim pitanjima, i moguće je da bude potrošnje novca i u bliskoj budućnosti, opština nema neku formalnu proceduru koja bi obezbedila potpunu, pogodnu i verodostojnu informaciju za uknjiženje provizija i kontigentnih obaveza.

Kao posledica gore navedenih nedostataka, sledeći podaci nedostaju ili nisu predstavljani kako treba u finansijskim pregledima:

- Član 15, Beleška 27 'Ne – finansijske imovine'.
- Može imati uplate u značajnim iznosima od trećih stranaka, npr. kada treća stranka kao što su neka od ministarstava ili strani donator kupi ili doprinosi određenu imovinu za korišćenje od opštine, obzirom da nije uknjižena u Free Balance nije ni predstavljena u fin. pregledima.

2.1.2 Opasnost

Nedostaci u unutrašnjim kontrolama u vezi sa sistemom finansijskog izveštavanja može opštinu izložiti sledećim opasnostima i rizicima:

- Potpunost u tačnost finansijskih informacija;
- Integritet podataka;
- Očuvanje imovine;
- Nedostatak registra plaćanja od trećih stranaka može rezultirati u imovini / uslugama upotrebljenih bez zakupa od ostalih stranaka, ali ne od opštine.

2.1.3 Preporuka

Priprema finansijskih pregleda opštine treba da sadrži procedure i određena sredstva da bi se obezbedilo da zahtevana informacija je registrovana, procesuirana, sažeta i izveštavana direktno u finansijskim pregledima.

2.1.4 Odgovor menadžmenta

Prikazani prihodi u godišnjem finansijskom izveštaju za završenu godinu 31. decembra 2009 su u celosti u skladu sa članom 9, prikaz primanja isplata gotovine i sa članom 10, izveštaj izvršenja budžeta sa prelistavanjem beleški 2 do 30.

Treba konstaovati da tehnički propusti finansijskih pregleda prezentovanih u 2007 i 2008 godini su eliminisani i nisu ponovljeni u toku 2009.

2.2 Menadžiranje imovine, objekata i opreme

2.2.1 Praćenje

Opština nema sveobuhvatni registar imovine, objekata i opreme koja je u raspolaganju opštini. Štaviše, Opština nema detaljni spisak za nekretnine, kao i za dokumente vlasništva, informacije za status registracije u ime opštine u katastru ili u sudu.

Nismo obezbediti odgovarajuće dokaze fizičkog prebrojavanja imovine na dan 31 Decembra 2009, a kao posledica verifikacija računovodstvenih zapisa za fizičko brojanje nije bilo moguće. Dokumenta za fizički broj koji se nalazi samo ograničene informacije u vezi sa nameštaj i oprema, koja je ograničena na bar-kodiranje neke imovine i spisak korisnika ovih sredstava.

Zbog prirode tih podataka, opština nije bila u stanju da:

- Prelista zahtevane informacije o imovini, zgradama i opremi u finansijskim pregledima, 31. 12. 2009 i,
- Pruži poravnanje registrovane imovine u računovodstvu sa tabelama ocenjivanja ili ostalim analizama, pre usvajanja finansijskih pregleda

2.2.2 Opasnost

Nedostatak sveobuhvatnog registra o imovini, objektima i opremi oslabljuje unutrašnju kontrolu prema istim i može dovesti do zloupotrebe imovine, kao i na ne identifikaciju ovih zloupotreba u potrebno vreme. Štaviše, menadžment može izgubiti vremena i napora za identifikaciju detalja i prenesenu vrednost aktive u toku procesa odlučivanja.

Opština može biti u stanju da ne kontroliše aktuelno korišćenje njene imovine od trećih stranaka i kao posledica toga može da ne sakupi prihode od zakupa ovih nepokretnina.

Kao posledica prirode njenih registrovanja i nedostatka potrebnog ocenjivanja njenih aktiva, opština može biti u stanju da se ne složi sa zahtevima za izveštavanje.

2.2.3 Preporuka

Preporučujemo da Predsednik obezbedi da će opština imati u obzir sledeće:

- Raspolaganje sveobuhvatnim registrom nepokretnina, imovine i opreme.
- Obuhvaćanje dodatnih izvora u toku registrovanja i ocenjivanja imovine opštine. Obuhvaćanje nezavisnih certifikovanih ocenjivača je preporučljivo i bolja prakтика u takvim slučajevima.
- Obavlja redovno fizičko izbrojavanje da bi se obezbedila o postojanju aktiva i uslova i da uskladi rezultate izbrojavanja sa podacima u računovodstvu i registru.
- Učini dodatne napore u vezi potvrđivanja svojine i registrovanje nepokretnina.

2.2.4 Odgovor menadžmenta

Opština i predsjednik raspolažu sa detaljnom listom nepokretne imovine (svi sažeti dokazi i specificirani u svojim dopisima) provereni i bazirani za svaki kraj godine uključujući i kraj 2009 godine od Komisije osnovane odlukom predsjednika.

Takođe, predsjednik je formirao i Komisiju za registrovanje i proveru nameštaja i opreme i ova Komisija je obavila svoj rad počevši sa fizičkom numeracijom prema mestu – događaja i barkoda za svaku jedinicu pojedinačno.

Postoji nalaz da zbog nedostatka zvaničnika za registrovanje podataka u SIMFK, nedostaju podaci u sistemu i grantovi i donacije od trećih strana.

2.3 Prihodi

2.3.1 Praćenje

- *Sistem fakturisanja.* Sistem automatskog fakturisanja postoji samo za prihode sa poreza na imovinu. Ostala fakturisanja opštine se ne uknjižavaju. Ovi prihodi se uknjižavaju samo kod inkasiranja novca.
- *Ubiranje prihoda.* Osim poreza na imovinu i prihoda od licencije biznisa, menadžment opštine ne vodi posebne registre ili spisak dužnika prema vrstama taksi. Bez detaljnih, dovoljnih i tačnih podataka o dužnicima, opština nije u stanju da izradi tačan i verodostojan budžet i da izveštava o tačnoj normi ubiranja ili da blagovremeno plati ubiranje vlastitih prihoda.
- *Porovnanje prihoda* nije bilo poravanje prihoda između održanih registra u računovodstvu, zvaničnika vlastitih prihoda i operacionih departmana za 2008 uključujući Kancelariju administrativne takse, Kancelariju katastra, Kancelariju za imovinu i najma, kao i Kancelarije za urbanističko planiranje.
- *Nedostaci u sistemu automatizovanog fakturisanja*. U toku 2009, sistem automatizovanog fakturisanja je bio centralizovan i opština nije mogla da preispita i monitoriše na povoljan način prikupljanje prihoda, jer se to automatski vrši iz novog sistema. Na osnovu intervjua sa menadžerom poreza na imovinu, ima slučajeva kada poreski obveznik je platio porez na imovinu, ali prikupljeni iznos nije registrovan i poreski obveznik je zadužen sa penaltijom, iako je on platio porez na vreme.

2.3.2 Opasnost

Dok se za kasiranje ne zahteva prelistavanje u finansijskim pregledima, nedostatak njihove tačnosti i potpunosti će uticati na prihode koje opština može da dobije.

Nepovoljna i ne dovoljna kontrola u vezi prihoda, softvera i sistema fakturisanja, povećavaju opasnost manipulacije podacima i zloupotrebe informacija. Takav sistem može dovesti do ne potpunog fakturisanja i ne potpune prihode.

Manuelno registrovanje i nedostatak povezivanja sistema fakturisanja i sistema računovodstva na automatski način, izlaže opštinu opasnosti i dodanim greškama. Štaviše, to izaziva dodatna finansijska sredstva za održavanje podataka, preispitivanje i usklađivanje informacija.

Detaljna lista poresnih plaćenika, aktivnih biznisa i generiranih debitora iz sistema je od posebnog značaja u sadašnjoj situaciji, jer opštine ne registruju svaku individualnu transakciju u Free Balancu. Kao posledica osim poreza na imovinu, trezor i opština nemaju detaljnu listu od sistema računovodstva ili sistema fakturisanja. Kao rezultat toga nije moguće obaviti potrebna usklađivanja ili analize prema debitorima.

2.3.3 Preporuka

Preporučujemo da se predsednik obezbedi da će opština preduzeti postupke za poboljšanje sistema računovodstva i fakturisanja kako bi se obezbedila sigurna i efektivna kontrola u fakturisanju i приходима. Poboljšanje procedura povezanih sa ovim sistemom će omogućiti menadžmentu monitorisanje i nadziranje velikih opasnosti i osiguraće se da odluke u vezi budžeta, planiranja i sakupljanja prihoda su obavljena na pravilan način. Preporučujemo opštini da uzme u obzir sledeće tačke:

- Sprovođenje sistema fakturisanja koji obuhvataju detalje za plaćenike, njihovu sadašnju adresu, istoriju i normu sakupljanja prihoda od ovih isplata. Pristup takvim informacijama treba da ima samo ograničeni broj lica i ovlašćenih od menadžmenta.
- Postavljanje i kontrolisanje tarifa i normi taksa u sistem, na centralni način, koji bi automatski izračunavao i generisao fakture. Ovo generiranje faktura takođe se treba ovlastiti i preispitati.
- Postojanje automatske veze između sistema fakturisanja i sistema računovodstva kako bi se informacija procesuirala automatski u glavnoj knjizi računovodstva.
- Vršiti redovna usklađivanja između dva sistema za sve vrste prihoda. U slučajevima kada postoji razlika, trebaju se istražiti i rešiti u okviru određenog roka.
- Automatsko povezivanje Kancelarije za fakturisanje sa operacijama i da se redovno međusobno usklađuju, u slučajevima kada direktno fakturisanje se povezuje sa uslugama iz operacione kancelarije. To je posebno važno u slučajevima kada se izvršava veliki broj transakcija.

2.3.4 Odgovor menadžmentu

Mi nemamo automatska fakturisanja po direktorijatima, ali ni na nivou opštinske administracije, osim Kancelarije poreza na imovinu. Ova nedostatak smatramo da je u svim opštinama zemlje, jer za takvu instalaciju "softverik", nadležan i ovlašćen je centralni nivo-MEF. Nedostatak za registrovanje na vreme isplata od MEF- Departman poreza na imovinu je bio jer MEF se nije pridržavao obavezi za ažurnost registrovanja realizovanih isplata i u tom kontekstu zahtevali smo transfer ove nadležnosti u opštini za evitiranje ovog nedostatka (kašnjenja u registraciji su omogućila da program na automatski način izračunava ne-relane kamate).

Nedostatak programata predstavlja prepreke u održavanju detaljnih analitičkih i sintetičkih prepreka za naše debitore, iako za isplate (kreditori) imamo dobru evidenciju stvorenu od Direktorijata ekonomije i finansije u "Exel" kao i analitičko registrovanje svakodnevnih u sistemu a.

Direktorijat ekonomije i finansije prema analitičkim knjigama realizovanih prihoda u toku godine su obavili tromesečna poravnanja sa trezorom, ali postoji primedba da nisu obavljena poravnanja sa direktorijatima, jer zabeležni direktorijati nisu pružile zvaničniku prihoda analitičke prihode registra inkasiranih prihoda.

2.4 Troškovi

2.4.1 Praćenje

Plate i dnevnice

- U slučaju kada jedan učitelj prekine radni odnos, najmanje mesec dana ranije potrebno je da Kancelarija za osoblje informira Ministarstvo javnih službi (MJS) kako bi Ministarstvo moglo da reflektuje izmene u platnoj listi. Imajući u obzir to zakašnjenje, učitelj može da nastavi sa primanjem plate i nakon prekida radnog odnosa.
- Iako opština ima platni sistem, taj sistem se ne koristi kao poverljiv izvor informacija za podršku ciframa u finansijskim pregledima. Umesto toga, glavni i poverljiviji izvor informacija su platne liste predate MJS-i.

- U dosjeima osoblja koji su bili deo našeg testiranja, mi smo identifikovali sledeće:

Ocenjivanje performancije iako potpisan od posloprimaoca i poslodavca nije tačno popunjen, jer ne daje tačnu informaciju da li su predviđeni objektivni opisom radnog mesta ispunjeni ili ne.

Jednom radniku je povećan koeficijent plate, kao rezultat ocenjivanja njegove performancije povstizanjem zadovoljavajućih rezultata. Bez obzira na ovo, mi nismo dobili dokument koji dokazuje da je ovaj radnik postigao neki objektiv u toku godinu.

Položaj menadžera osoblja od dva lica u isto vreme za period april 2009 do decembra 2009.

U dosjeu jednog radnika mi smo pronašli odluku o završetku njegovog angažovanja, a nismo pronašli drugu dokumentaciju kao što je: odluka za njegovo imenovanje, ocenjivanje performancije itd.

U objavljenom konkursu za jednog radnika mi smo pronašli da koeficijent prema oglasu je drugačiji u odnosu na ugovor zaključen sa primljenim radnikom na poslu. U objavljivanju konkursa mi smo pronašli da osim zahtevanih kvalifikacija objavljeno je da će koeficijent plate biti šest, dok u zaključenom ugovoru sa radnikom koeficijent plate je sedam.

Procedure nabavke

- Opština nije izradila plan nabavke za 2009 godinu koji se zahteva Zakonom o javnoj nabavci 2003/17 član 7.
- Prema članu 20 Zakona o javnim nabavkama (ZJN) 2003/17 za svaki projekat Glavni administrativni zvaničnik treba da odredi jedno lice koji će služiti kao ovlašćeni zvaničnik za te aktivnosti nabavke. U našem slučaju za sve tendere koje smo mi videli ova uloga je prenesena od menadžera Departmana nabavke.
- U toku inspekcije dokumenata tendera za nabavke sa brojem KA65208004521 primetili smo devijaciju od zahtevanih procedura Zakonom o nabavkama 2003/17. Ove neusklađenosti su dole opisane:

Dosje tendera je zahtevao da cena ponude se postavi na dva mesta, u dopisu ponude je zahtevao da cena ponude se postavi na dva mesta, u dopisu ponude i u pred merom i u predračunu. U ponudi ponuđivač je stavio cenu od 52 hiljada € i u izračunavanju pred mere i predračuna ponuđivač dobitnik je stavio cenu od 53 hiljada €, kao posledica aritmetičke greške. Komisija za ocenjivanje ponuda je4 korigovao aritmetičku grešku u delu pred mere i pred računa dosjea tendera. Na osnovu člana 57 ZJN 2003. 17 ugovoreni autoritet treba da informiše ponuđivač pismeno za takva korigovanja. Bilo kako bilo, opština se nije složila sa ovim zahtevom, jer ponuđivač dobitnik je telefonom informisao i nije bilo pismene informacije.

Prema ugovoru za ovaj projekat psolovi su trebali biti obavljani u periodu od 41 radnih dana. Ugovor je potpisan 12 maja 2009 , dok izveštaj tehničkog primanja je od 5 avgusta 2009. Na osnovu potpisanog ugovora između strana , kazne za dnevna zakašnjenja se trebaju izračunavati od 0.1 % maksimum 10 % vrednosti ugovora. Iako snabdevač je je zakasnio sa obavljanjem radova Opština nije izračunala neku kaznu za zakašnjenja i nismo pronašli neki dokument u dosjeu koji bi opravdao kašnjenja u obavljanju radova.

Prema izveštaju nadgledanja od 29 jula 2009 deo radova predviđenih projektom nije postigao da se završi u iznosu od 3 hiljada evra. Ipak Komisija za nadgledanje je odlučila da se ovaj iznos iskoristi za obavljajnej ostalih dodatnih radova koji nisu planirani da se obave pred merom i pred računom. prema ZJN član 34.1, Opština može ugovoriti dodatne radove sa istim snabdevačem ako je dobila usvajanje od Agencije za javne nabavke (AJN) . prema članu 34.1, 34.2 i 34.3 ugovoreni autoritet dozvoljava se da ugovori dodatne radove sa istim snabdevačem bez novih procedura tenderisanja , samo ako ke predhodno dobila usvajanje od AJN-e. Ipak, ovomk prilikom nama nije pruženo usvanje od AJN-e za ove dodatne poslove , kao što je zahtevano ZJN 2003/17 član 34.1.

- Mi smo primetili da deklatacije pod zakletvom za nabavku sa brojem KA65209005521 imaju datum od 17 aprila 2009, dok ocenjivanje ponuda je obavljeno dana 16. aprila 2009. To trebaq biti istog datuma.
- U dosjeu nabavke sa brojem KA65209039221 mi smo pronašli dodatni ugovor potpisan od snabdevača i odgovornog autoriteta Opštine koji se referišu glavnom ugovoru br. 26\09 od 18 . 12 2009 u kome su se strane složile da osim glavnog ugovora snabdevač će obaviti i usluge za postavljanje soli u celopj putnoj infrastrukturi Opštine , 650 časova je planirano sa cenom od 2 evra za časw i snabdevanje sa 30 tonelata soli sa cenom od prej 76.20 Euro bza tonelat. Ipak nama nije pruženo usvajanje od AJN za ovaj dodatni ugovor kao što se zahteva ZJN 2003/17 član 34.1
- Mi smo primetili da za nabavku sa brojem KA65209042521 u ugovoru između snabdevačqa i Opštine je predviđeno da se psolovi obave u toku 40 dana od dana potpisivanja ugovora 22 09. 2009. Tehničko primanje nije obavljeno do 15 decembra 2009. Iako snabdevač je

završio radove sa zakašnjenjem Opština nije izračunala neku kaznu. Na osnovu ugovora projekta kazne je predviđeno da se izračunaju na osnovu dnevnih kazni od 0.1% maksimum 10% vrednosti ugovora.

- Prilikom nabavke sa brojem KA65209043521 iako sa informacijom za ugovor zahtevana je garancija za izvršenje ugovora i mi nismo našli takav dokument. Prema članu 60 ZJN-a za velike i srednje projekte ugovoreni autoritet treba da zahteva od ekonomskog operatora kojima je dat posao da deponira garanciju za izvršenje ugovora koji služi kao sredstvo da ugovor stupi na snagu i to je obično 10% vrednosti ugovora.
- U nabavci sa brojem KA65208018121 mi smo primetili sledeće:
 - Ugovor je potpisan bez obezbeđivanja od ekonomskog operatora garanciju za izvršenje ugovora iako je zahtevano u oglasu za ugovor.
 - Početni ugovor nije imao cenu ugovora. Ugovor je korigovan kasnije uključujući potpuni iznos ugovora od EUR 207 hiljada.

Troškovi

- Opština je osnovala Fond za opštinsko manifestiranje ("Fondi"), na osnovu kojeg svi fondovi se trebaju koristiti za razna kulturna događanja u toku godine. U toku preispitivanja dokumentacije, ovaj Fond je osnovan od Organizacije veterana rata sa preporukom br. 430/08 predsednika Opštine od 29. 02. 2008. Ovlašćena lica za menadžiranje sredstava ovog fonda (jedno je deo menadžmenta Opštine). U toku 2009 Opština je obavila nekoliko isplata za ovaj fond iz budžetske linije subvencija.
- Prema pravilu 2, subvencije se mogu platiti etnitetima javnim i privatnim, koji su nezavisni od Opštine. Opština nije bila u skladu sa ovim pravilom, jer pripadnik menadžmenta Opštine je jedno od ovlašćenih lica za menadžiranje ovim fondom i nijedna isplata ili povlačenje iz ovog fonda se ne može obaviti bez njegovog potpisa.

Na osnovu Uputstva trezora i Finansijskog pravila 02 – troškovi javnog novca (pravilo 2) treba da ima pravnu osnovu za svaku subvenciju i transfer za plaćanje od Opštine. Štaviše, subvencije koje se plaćaju javnim ili privatnim etnitetima trebaju biti bazirani na formalnim dogovorima između budžetske organizacije i primaoca sredstava. Ovo pravilo takođe zahteva da Organizacija treba da održava podatke za obavljene isplate za subvencije i vraćene iznose koji nisu isplaćeni.

Za sve isplate subvencija ovog Fonda, preispitani kao deo naših uzoraka, mi nismo dobili formalni sporazum između opštine i primaoca sredstava. Štaviše, u toku preispitivanja jednog uzorka plaćenih iznosa ovog fonda, mi smo primetili da iako su fondovi transferisani Fondi za opštinske manifestacije, fakture za troškove su izdate u ime Opštine Kačanik umesto Fonda za opštinske manifestacije.

Jedan od iznosa koji smo testirali bila je zvučni sistem usluga za proslave Dana Nezavisnosti Republike Kosovo, za koje je odobrila i gradonačelnik opštine i opština je platio Fondu EUR 2,000. Opština nije u mogućnosti da nam dostavi fakture za podršku ove usluge.

Neisplaćene fakture

Član 13.1 Administrativnog uputstva br.20/2009 o godišnjem izveštaju budžetskih organizacija, između ostalog ističe: "Za sve usluge i primljenu robu, bez obzira na njihovu ekonomsku kategoriju, organizacija treba da plati do kraja fiskalne godine, znači 31. 12. 2009".

Mi smo primetili da je opština predstavila neplaćene fakture u vezi robe i usluga u članu 13, beleška 25 finansijskih pregleda za godinu koja se završava 31. 12. 2009.

2.4.2 Opasnost

Nedostatak komunikacije na vreme i usvajanju od odgovarajućeg autoriteta ili nedostaka dokumentacije u dosjeima može odvesti do neusklađenosti sa zakonodavstvom i regulatornim zahtevima i velikih gubitaka.

2.4.3 Preporuka

Preporučujemo da Predsednik obezbedi da će opština preduzeti dalje korake za poboljšanje kontrole o troškovima i isplatama i da bude u potpunom skladu sa zakonodavstvom i regulatornim zahtevima.

2.4.4 Odgovor menadžmenta

Plate i dnevnice

Opština ima mogućnosti intervisanja u platnoj loisti plata stvorenih od Ministarstva za javnu administraciju (MJA) – Divizija za plate do trenutka transfera plata u komercijalnim bankama.

Opština ne obavlja izračunavanje i izradu platnih lista, ova nadležnost od početka do sada je MJA- Divizija plata.

Postoje sva ocenjivanja performancije iako sa tehničkim prputima u formularu.

U slučaju kada radnik je primljen prema konkursu sa koeficijentom 6, ali do trenutka njegovog predavljanja na poslu (primanja na kraju maja 11/2008 dok izlazak od 01/2009), od strane predsednika sa posebnom odlukom je obavljeno povećanje koeficijenta od 6 do 7, gde je obuhvaćen novi radnik.

Procedure nabavke

Kancelarija nabavke nije imala plan nabavke, ali mi smo radili na osnovu usvajanja budžeta od strane Skupštine Opštine, za robe i usluge, takođe i vi ste videli listu kapitalnih projekata.

Prema članu 20 ZJN 2003/17 za svaki projekat glavni administrativni zvaničnik treba da odredi lice koje će služiti kao ovlašćeni zvaničnik za aktivnost nabavke. Glavni administrativni zvaničnik je ovlastio menadžera nabavke za iniciranje procedura nabavke i misle da je opravdano da jedino lice za upravljanje procedura nabavke je Menadžer nabavke, jer je licenovan za ovu oblast.

Në procedurat e prokurimit të tenderit me nr.KA65208004521 keni vërejtur disa devijime por mendoj se në vërejtjen e parë ku ofertuesi në ofertë ka dhënë çmim të ndryshëm me atë të paramansës dhe paralogarisë nuk mendoj se ka pasur devijime në procedurë të prokurimit.Komisioni i vlersimit e ka vërejtur këtë ndryshim dhe ka intervenuar në përmisimin e gabimit (ku ka të drejtë në përmirsim) mendoj se në asnjë moment nuk është cenuar procedura.

Što se tiče dinamike radova od 41 dana koji nisu poštovani ne znam ništa. Jer za nepoštovanje dinamike nadgledanje radova koji je utvrđen ugovorom nije nas informisao pismeno Kancelriju za nabavke bez zakašnjenja.

Prema izveštaju nadgledanja od 29. 07. 2009 da deo radova predviđenih bazičnim ugovorom nisu obavljani u iznosu od 3,000 € i komisija je predvidela obavljanje ostalih radova koji nisu predviđeni u pred meri i pred računom. Ja smatram da u ovakm slučaju nije prevaziđena vrednost

bazičnog ugovora i smatram da je rađeno u interesu građana. Ako bi vrednost bazičnog ugovora bila prevaziđena trebalo je dobiti usvajanje od AJN-e.

U procedurama nabavke tendera br. KA65209005521 gde deklaracija pod zakletvom je potpisana 17. 04. 2009, dok ocenjivanje ponuda je obavljeno 16. 04. 2009. Mislimo da je ovde predstavljena tehnička greška.

U procedurama nabavke tendera br. KA65209039221 pronašli smo dodatni ugovor za so. Mi smatramo da nije dodatni ugovor, već je dopuna bazičnog ugovora. Okolnosti koje su stvorile blokiranje teritorije naše opštine od snega i poledice nisam imao drugog izbora.

Neplaćene fakture

Do predavljanja obaveza ne završenih u 2009, od KESH- za robu i usluge je došlo zbog:

- ◆ Budžetska i fiskalna godina nije u skladu sa kalendarsko godinom, kao na početku tako i na završetku fiskalne godine (pogledaj AP br. 2009/15).
- ◆ Alociranja vlastitih opštinskih prihoda za dva poslednja meseca na kraju godine M-11 i M-12/2009, nisu bili na raspolaganju za troškove (kao posledica gore navedenog);
- ◆ Nedostatak odgovarajućih deponija za goriva za vozila, centralno grejanje i agregat;
- ◆ Kašnjenja u fakturisanju i nedostavljanje na vreme od strane snabdevača, ne kompletiranje UZP za izvršenje itd

2.5 Unutrašnja revizija

2.5.1 Praćenje

Opština nije osnovala Komisju za reviziju.

2.5.2 Opasnost

Nedostatak Komisije za reviziju i funkcionisanja unutrašnje kontrole povećava opasnost neuspeha u unutrašnje kontrole. Što znači da to ne dozvoljava da funkcije koje se obično pokrivaju od unutrašnje revizije obavljaju potrebnom nezavisnošću.

2.5.3 Preporuka

Predsednik opštine treba da osnuje Komitet revizije i unutrašnje revizije u čijem sastavu će biti članovi sa potrebnim iskustvom o finansijskom izveštavanju i unutrašnjoj kontroli. Komitet revizije treba da uspostavi potrebne politike i procedure za obezbeđivanje visokog standarda „rukovođenje korporacije“. Komitet revizije treba da preispita aktuelni status i da predloži delovanja za poboljšanje, kao što sledi:

- Računovodstvo i procesi finansijskog izveštavanja opštine;
- Ocenjivanje sistema unutrašnje kontrole sprovedene od menadžmenta;
- Proces unutrašnje i spoljne revizije;
- Usklađenost, izveštavanje i struktura kontrole u celoj opštini koje obezbeđuju usklađenost sa finansijskim, regulatornim i zakonskim zahtevima;
- Plan unutrašnje revizije i praćenje pronalaska unutrašnje revizije.

2.5.4 Odgovor menadžmenta

Nema komentara.

3 Inicirana pitanja u prethodnoj godini

3.1 Zapažanja u prethodnoj godini

Pismo Menadjmenta za 2008 godinu zadrži osam glavnih potvrda. U sadasnju reviziju, mi smo primetili da su neke potvrde povezane sa upravljenjem vozila delimicno sprovedene, takodje i potvrde povezane sa finasiskim izvestajima su delimicno sprovedene, dok su druge u potpunosti neisprovedne.

3.2 Ovogodišnji status prošlogodišnjih tačaka

1. Sistem unutrašnje kontrole – Ova tačka ostaje ne sprovedena i ovogodišnji njen status je diskutovan u tački 2.4. ovog dopisa.
2. Prihodi - Ova tačka ostaje ne sprovedena i ovogodišnji njen status je diskutovan u tački 2.3. ovog dopisa.
3. Troškovi plata - Ova tačka ostaje ne sprovedena i ovogodišnji njen status je diskutovan u tački 2.4. ovog dopisa.
4. Roba, usluge i kapitalne investicije - Ova tačka ostaje ne sprovedena i ovogodišnji njen status je diskutovan u tački 2.4. ovog dopisa..
5. Menadžiranje imovine - Ova tačka ostaje ne sprovedena i ovogodišnji njen status je diskutovan u tački 2.2. ovog dopisa.
6. Finansijsko izveštavanje- Ova tačka ostaje ne sprovedena i ovogodišnji njen status je diskutovan u tački 2.1. ovog dopisa..
7. Politika za čuvanje podataka, informativna tehnologija, obezbeđivanje pristupa i procedure za očuvanje podataka (back up) – Ova tačka nije sprovedena.

Prilog 2

Razne forme mišljenja Revizora koje su upotrebljene od Kancelarije generalnog revizora u izveštaju godišnje revizije 2009 godine

(Uzeto iz ISSAI 4000)

9. Jedno mišljenje revizije normalno se iznosi u standardnom formatu i povezuje se sa finansijskim pregledima u celosti otklanjajući potrebu za šire objašnjenje u vezi toga šta stoji iza. Ali, omogućujući čitaocu da kroz tu vrstu, opšte shvatanje njegovog značaja. Priroda reči će biti uticana od zakonskih normi za reviziju, ali i sadržaj mišljenja je potreban da jasno pokaže da li je planirano ili kvalifikovano i ako je kvalifikovano, kvalifikovano je za određene aspekte ili je mišljenje protiv (stav 14) ili odbijanje za iznošenje mišljenja (stav 15) .

10. **Nekvalifikovano mišljenje** iznosi se kada je revizor zadovoljan u svakom materijalnom aspektu kao što sledi:

- (a) Finansijski pregledi su izrađeni uz upotrebu prihvatljive računovodstvene osnove i politika koje su sprovedene na istrajan način;
- (b) Pregledi su u skladu sa statusnim zahtevima i dotičnim pravilnicima;
- (c) Na osnovu znanja revizora o jedinici gde se vrši revizija, pogled predstavljen od finansijskih pregleda je održljiv; i
- (d) Finansijski pregledi sadrže potrebne predstavke informacije o svim materijalnim pitanjima.

11. **Skretanje pažnje** . U određenim okolnostima revizor može misliti da čitaoc neće biti u stanju da ispravno shvati finansijske preglede ako mu se ne skrene pažnja o važnim ili neobičnim pitanjima. Kao generalno načelo revizor koji iznosi nekvalifikovano mišljenje ne poziva se na aspekte finansijskih pregleda, u slučaju da će isti loše interpretirati kao kvalifikacija. U cilju otklanjanja iznošenja tog ubeđenja referisanja kja imaju smisao „ skretanje pažnje „ iznose se na u posebnom stavu odvojeno od mišljenja. Ipak revizor ne treba da skrece pažnju o pitanjima koja se nadovezuju u nedostatku dovoljnog predstavljanja informacije u finansijskim pregledima, ali ni kao alternativa ili zamena kvalifikacije mišljenja.

12. Revizor može da ne bude u stanju da izražava ne kvalifikovano mišljenje u slučaju da postoji neko od dole navedenih okolnosti i na osnovu suda revizora njihov efekat na finansijskim pregledima je ili može biti materijalan:

- (a) Imao je ograničeni cilj revizije ;
- (b) Revizor proverava da li su pregledi potpuni ili loše interpretirajući, ili ako ima nekih ne opravdanih propusta prihvaćenih računovodstvenih standarda i
- (c) Ima nesigurnosti koje zadiraju u finansijske preglede .

13. **Kvalifikovano mišljenje**. Kada se revizor ne slaže ili nije siguran da jedna ili više posebnih stavki finansijskih pregleda, koji su materijalni , ali ne ključni za shvatanje pregleda, mora se izneti kvalifikovano mišljenje . Formuliranje mišljenja normalno predstavlja zadovoljavajući rezultat za reviziju, subjekat jasne i koncizne izjave o pitanjima gde revizor ima suprotnosti ili koje stvaraju ne sigurnost u kojoj dovode kvalifikaciju mišljenja. Količinsko opredeljenje finansijskog efekta koji proizilazi od nesigurnosti ili suprotstavljanja od strane revizora, pomaže korisnike pregleda, ali ipak to nije uvek moguće ili mnogo važno.

14. Mišljenja protiv: Kada revizor nije u stanju da stvara mišljenje o finansijskim pregledima uzetih u celini zbog bitnih suprotnosti koje štete prezentaciji pozicije sa merom koju kvalifikovano mišljenje samo u nekoliko aspekta bilo bi nepovoljno, daje se mišljenje protiv. Formulisanje takvog mišljenja razjašnjava da finansijski pregledi nisu predstavljeni na ispravan način, uz jasnu i kratku specifikaciju svi osporenih pitanja. Ponovo količinsko definisanje finansijskog efekta pomaže korisniku pregleda, a ko je jedna stvar praktična i važna.

15. Odbijanje za iznošenje mišljenja . Kada revizor nije u stanju da stvara mišljenje o finansijskim pregledima uzetih u celini iz razloga ne sigurnosti ili ograničenog cilja toliko važno da kvalifikovano mišljenje samo za određene aspekte ne bi bilo povoljno, onda se odbija iznošenje mišljenja . Formulisanje takvog odbijanja razjašnjava da se ne može izneti mišljenje kratko i jasno specificirajući nesigurna pitanja.

16. Za SAI obično je da se iznosi detaljan izveštaj koji objašnjava mišljenje u okolnostima kada nije moguće da se iznosi nekvalifikovano mišljenje.